

ADVIESBRIEVEN VAN UW DIERENARTS

ADVIESBRIEF 53

ATOPIE BIJ DE KAT (2)

DE BEHANDELING

Intro

Atopie is een aandoening van de huid die gepaard gaat met voortdurende jeuk. Ze komt geregeld voor bij katten en wordt veroorzaakt door een overdreven reactie van het immuunsysteem op bepaalde stoffen in de omgeving. Omdat jeuk ook nog wel andere oorzaken kan hebben, is de diagnose van atopie vrij complex. Meer daarover kan je lezen in onze Adviesbrief 52.

Atopie **gaat jammer genoeg niet vanzelf over**, maar is gelukkig wel behandelbaar.

Behandelopties

We kunnen een kat helaas niet genezen van atopie, maar we kunnen wel de jeuk verlichten en beschadiging van de huid voorkomen.

Er zijn **verschillende manieren** om een kat met atopie te behandelen. Belangrijk: de **meeste behandelingen moeten levenslang** worden voortgezet.

1) Desensibilisatie (allergeenspecifieke immunotherapie)

Als we voor deze optie kiezen, wordt er eerst een bloedonderzoek of een intradermale huidtest uitgevoerd. Hiermee bepalen we voor welke allergenen de kat gevoelig is. Op basis daarvan wordt een gepersonaliseerd "vaccin" samengesteld. Het immuunsysteem wordt als het ware heropgevoed, zodat het de allergenen na verloop van tijd gaat tolereren in plaats van er overdreven op te reageren. De injecties worden maandelijks toegediend. Als de behandeling aanslaat, heeft de kat minder of geen medicatie meer nodig. Dat is een groot voordeel. Maar er zijn ook nadelen: de behandeling werkt maar goed bij een deel van de katten en dat het **lang duurt voor een resultaat zichtbaar is**, zeker 6 tot 12 maanden. In tussentijd is aanvullende medicatie nodig.

2) Cortisonetherapie

Prednisolone of methylprednisolone zijn vormen van cortisone die ontstekingsreacties remmen. Katten verdragen cortisone over het algemeen beter

dan honden, maar bij langdurig gebruik kunnen toch bijwerkingen optreden zoals meer eten en drinken, gewichtstoename en - op lange termijn - een verhoogd risico op suikerziekte (diabetes mellitus). Een behandeling begint aan een hogere dosis en wordt geleidelijk afgebouwd tot de laagst mogelijke onderhoudsdosering. Cortisone is relatief goedkoop en werkt snel, maar **bij voorkeur vermijden we langdurig gebruik** of beperken we het tot een minimum.

3) *Ciclosporine (Atopica® voor katten)*

Dit geneesmiddel onderdrukt de overdreven immuunrespons. Er bestaat een specifieke formulering voor katten. Ook hier starten we met een dagelijkse dosis, die na verloop van tijd wordt afgebouwd. Mogelijke bijwerkingen – denk aan maagdarmklachten zoals braken of verminderde eetlust - zijn meestal mild en tijdelijk. Bij correct gebruik zijn er op lange termijn normaal geen schadelijke effecten voor de organen. Belangrijk: katten die ciclosporine krijgen, mogen **niet buiten komen** vanwege een verhoogd risico op bepaalde infecties (o.a. toxoplasmose).

4) *Lokale behandelingen*

Bij opflakkingen van jeuk op één bepaalde plaats kan lokaal een **zalf of spray** op basis van cortisone of tacrolimus aangebracht worden om de jeuk plaatselijk te onderdrukken.

5) *Alternatieve en off-label behandelopties*

Naast de hierboven beschreven, meer gevestigde behandelingen bestaan er ook geneesmiddelen die bij katten met atopie worden ingezet, maar waarvoor de officiële registratie voor deze indicatie (nog) ontbreekt. Men spreekt dan van off-label gebruik. Dit betekent dat het geneesmiddel wordt gebruikt buiten de officieel goedgekeurde toepassing, maar op basis van wetenschappelijke inzichten en klinische ervaring. Uw dierenarts zal u hierover altijd informeren en samen met u de beste keuze maken.

- Antihistaminica: ze blokkeren de werking van histamine, een stof die vrijkomt bij allergische reacties en bijdraagt aan jeuk. Bij katten worden antihistaminica zoals cetirizine of loratadine soms ingezet als aanvullende therapie. Het effect is bij katten over het algemeen bescheidener dan bij mensen, maar bij sommige katten kan er toch een zekere verlichting van de jeuk optreden. Ze zijn redelijk veilig en combineerbaar met andere behandelingen.
- Maropitant (Cerenia®): dit geneesmiddel is oorspronkelijk ontwikkeld als anti-braakmiddel bij honden en katten. Recentere studies suggereren echter dat maropitant bij katten ook jeukstillend kan werken, vermoedelijk via blokkade van bepaalde pijnsignaalroutes in het zenuwstelsel. Het wordt soms ingezet als aanvullende therapie bij katten waarbij andere behandelingen onvoldoende effect hebben of die niet verdragen worden. De ervaring met dit middel bij atopie bij de kat is nog beperkt, maar de eerste resultaten zijn veelbelovend.

- Oclacitinib (Apoquel®): bij honden is deze 'JAK-remmer' officieel geregistreerd voor de behandeling van atopische dermatitis en allergische jeuk, maar nog niet bij katten. Toch wordt het soms 'off-label' ingezet wanneer andere behandelingen onvoldoende resultaat geven of niet worden verdragen. De beschikbare gegevens over de veiligheid en werkzaamheid bij katten zijn vooralsnog beperkter dan bij honden, en voorzichtigheid is geboden. Je dierenarts zal de voor- en nadelen zorgvuldig afwegen alvorens dit middel voor te schrijven.

Ondersteunende maatregelen

De behandeling van atropie en de zorg voor de huid van de kat kunnen op verschillende manieren ondersteund worden:

- *goede vlooiënpreventie*: katten met atropie lijden vaak ook aan vlooiënallergie. Zelfs één vlooiënbeet kan al voor hevige jeuk zorgen. Een strikte en regelmatige vlooiënpreventie is dan ook essentieel.
- *essentiële vetzuren*: bij beschadiging van de huidbarrière zijn katten met atropie erg vatbaar voor terugkerende huidinfecties. Een aanvullende toediening van omega-3- en omega-6-vetzuren kan dan helpen, ofwel via een speciaal huidondersteunend dieet, ofwel als olie over het voeder, ofwel als spot-on rechtstreeks op de huid.
- zorg voor een *allergeenarmere omgeving*: geregeld stofzuigen, vaak het beddengoed en de mandjes wassen, het gebruik van tapijten beperken, en indien mogelijk de blootstelling aan pollen verminderen (ramen sluiten tijdens piekperiodes).
- *wassen*: hoewel ze zichzelf wassen, kunnen katten met last van terugkerende bacteriële huidinfecties gebaat zijn bij een periodieke wasbeurt met een ontsmettende of kalmerende shampoo, speciaal voor katten.
- *oren reinigen*: katten met atropie zijn gevoeliger voor oorontstekingen. Geregeld de oren reinigen helpt dan ook om nieuwe oorontstekingen te voorkomen.

Bij milde gevallen van atropie zijn bovenstaande ondersteunende maatregelen soms voldoende om het probleem tijdelijk onder controle te houden. Blijft de kat toch jeuk hebben, dan moet een therapie met medicatie of immunotherapie worden opgestart.

Tot besluit

Het is duidelijk dat atropie bij de kat een complexe aandoening is. Dit geldt zowel voor de diagnosestelling als voor de behandeling. Je dierenarts is dan ook het best geplaatst om tussen de verschillende behandelopties een afweging te maken of combinaties te kiezen. De therapie kan in de loop van het behandelproces ook bijsturing behoeven. Begeleiding door je dierenarts is dus van groot belang om je kat zo snel mogelijk te verlossen van zijn jeuk en om dat comfort ook tijdens het verdere verloop van zijn leven te bewaren.

Neem gerust contact op met je dierenarts als je vragen hebt en zeker als de klachten van je kat veranderen of verergeren.

Deze adviesbrief © is een uitgave van dierenartsenpraktijk **DAP De Vrijheid** in Hoogstraten.

Andere adviesbrieven van DAP De Vrijheid kan je **gratis downloaden** op dapdevrijheid.be. Voor meer diepgaand advies bel je best voor een afspraak (tel. 03 314 87 67).

Blijf op de hoogte van de laatste praktijknieuwtjes en laat horen wat je van ons vindt op Google of facebook.com/dapdevrijheid/